

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

3 mei 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het Vlaams Audiovisueel Fonds

Vraag om uitleg van de heer André Denys tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over de uitzending van organisaties met internationale uitstraling door de VRT

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Woensdag 3 mei 2000

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.27 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het Vlaams Audiovisueel Fonds

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Vandenbossche tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media, over het Vlaams Audiovisueel Fonds.

De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in februari is een rapport verschenen met de titel 'De economische impact van de film'. Daarin staan enkele zeer interessante gegevens over de economische impact van de Vlaamse langspeelfilm, en in het bijzonder over de toegevoegde waarde die de langspeelfilm creëert. Er zijn passages over werkgelegenheid, over de bestedingen, en over de terugvloei naar de overheid die door de film wordt gegenereerd.

Er worden ook enkele aanbevelingen in gedaan, waarvan ik er twee heb uitgelicht omdat ze ons aanbelangen. Het gaat over de operationalisering van het Vlaams Audiovisueel Fonds, dat sinds 1999 bestaat, en over het aanwerven van een filmmanager.

Het Vlaams Audiovisueel Fonds is nog steeds niet operationeel. Dat blijkt ook uit het jaarverslag van het fonds Film in Vlaanderen dat we onlangs hebben ontvangen. Eén van de aanbevelingen, waar ik kan inkomen, is dat men zo snel mogelijk de uitvoerende rol inzake filmbeleid van de administratie en van de bestaande selectiecommissie zou

laten overnemen door dat fonds. Mijnheer de minister, hebt u er een idee van hoever men nu staat met de aanwerving van de filmmanager en de operationalisering van het fonds ?

Ik koppel hier nog een tweede vraag aan. Bij één van de aanbevelingen in het rapport wordt gesuggereerd om ook de VRT in de toekomst, in de beheersovereenkomst, een aantal verplichtingen op te leggen met betrekking tot investeringen in Vlaamse televisie- en andere films, documentaires en klassieke animatiefilms. Uiteraard zou de omroep daarbij de keuze worden gelaten in welke filmproductie hij wil investeren. Zijn er plannen in die richting ?

De voorzitter : De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen : Onlangs hebben we enkele gesprekken gevoerd met mensen uit de filmsector. Bij hen duikt soms de vraag op wat er eerst moet gebeuren, een jobomschrijving, waarbinnen zo een manager kan werken, of de aanwerving van een manager, die dan de jobomschrijving mee kan invullen.

Het is belangrijk dat we kiezen voor de tweede optie, zodat er een symbiose mogelijk is, en de manager mee gestalte kan geven op basis van zijn kennis. De voorwaarde is dat hij de sector kent, er wordt aanvaard, en dat hij managerskwaliteiten heeft. Zulke mensen zijn er ongetwijfeld. Ik sluit me dus aan bij de vraag van de heer Vandenbossche. Ik wil ook aanbevelen hier zo snel mogelijk werk van te maken.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota voor de volgende vier jaar heb-

Van Mechelen

ben we al de kans gehad om inhoudelijk van gedachten te wisselen over de toekomst van de filmsector. Vooraleer concreet te antwoorden op de vraag van de heer Vandenbossche, wens ik in herinnering te brengen wat de mogelijkheden en beperkingen zijn van een constructief filmbeleid in Vlaanderen.

In het regeerakkoord werd, op nadrukkelijk verzoek van de filmsector zelf, gestipuleerd dat de Vlaamse regering het initiatief zal nemen om de huidige situatie in de filmsector grondig te analyseren. De sector zoekt een weg om uit het moeras te raken. Het is de bedoeling om op basis van die analyse te zoeken naar middelen om aan de filmsector een nieuwe dynamiek te kunnen geven. De studie 'De economische impact van de film', die me in het begin van dit jaar werd overhandigd, zal daarin worden opgenomen.

Er zal in de toekomst bijzondere aandacht moeten gaan naar de mogelijkheden van coproductie met de audiovisuele sector. Verder zal de Vlaamse regering er bij de federale overheid op aandringen om de bestaande stimuli aan de filmsector verder uit te breiden.

In de beleidsnota heb ik een aantal uitgangspunten uiteengezet. Tijdens de bespreking van de beleidsnota heb ik er al gewag van gemaakt dat ik iedereen die zich in Vlaanderen met film bezighoudt, de gelegenheid heb gegeven om zijn standpunt uiteen te zetten. Sommigen hebben dat al meer dan eens gedaan. Ze hebben me geleerd dat er diverse opties, belangen en verwachtingen zijn, die echter ook sterk uiteenlopen.

Aansluitend met het beleidsgericht onderzoek werd door de regering een studieopdracht gegeven aan het RUCa, het RITS, en de Policy Research Corporation NV. U hebt het rapport al kunnen doornemen. De publicatie van de studie wordt nu voorbereid. Ze toont onder andere aan dat de Vlaamse Gemeenschap in de filmproductie investeert, maar dat de baten daarvan vooral naar de federale schatkist gaan, via de BTW, de loonbelasting, de bijdragen voor de sociale zekerheid, en de winstbelasting. De input van Vlaanderen geeft dus inderdaad een economische return, maar dan ten voordele van de federale begroting.

Gezien deze conclusie, stelde ik tweemaal een schriftelijke vraag aan de federale minister van Financiën over de invoering van een tax shelter voor investeringen in de Vlaamse film, naar Nederlands

model. Dit werd besproken met minister De Permentier van de Franse Gemeenschap. Samen met haar blijf ik bij de federale overheid aandringen op de invoering van een fiscale stimuleringsmaatregel. Mijns inziens is dit noodzakelijk om de privé-inbreng in de filmproductie te stimuleren, wat essentieel is om aan de Vlaamse filmindustrie een toekomst te kunnen bieden.

Het invoeren van een federale maatregel, bijvoorbeeld willekeurige afschrijving van investeringen in filmproducties, wordt door de onderzoekers in de nota aangewezen als de eerste vast te leggen krachtlijn. De federale minister van Financiën staat daar niet afkerig tegenover, maar vooraleer de maatregel kan worden doorgevoerd moet nog een impactstudie gebeuren. Het past ook in de algemene fiscale maatregelen, die op federaal vlak worden voorbereid.

De andere krachtlijnen die de onderzoekers vooropstelden, zijn het opleggen van een lastenboek aan de openbare omroep, het verhogen van de dotatie, het operationaliseren van het Vlaams Audiovisueel Fonds, het aantrekken van een filmmanager, en het reorganiseren van de filmscholen op basis van een sterkte-zwakteonderzoek. Ik hoef niet te zeggen dat het opleggen van een lastenboek aan de openbare omroep en het verhogen van de dotatie behoren tot het debat dat we naar aanleiding van de nieuwe beheersovereenkomst zullen voeren. Ook in de huidige opdracht van de openbare omroep staan al enkele voorwaarden met betrekking tot een input in Vlaams drama, maar we kunnen ons afvragen of het niet meer moet zijn.

Voor de concrete uitvoering van het filmdecreet van 23 april 1999 zijn er een aantal Europese vereisten. Zo moet elke nieuwe steunmaatregel, aan welke sector dan ook, worden gemeld aan de Europese Commissie. Op 6 oktober 1999 heb ik, conform artikel 88 paragraaf 3 van het EU-verdrag, het decreet van 13 april aan de Europese Commissie aangemeld. Dat was tot dan nog niet gebeurd.

Artikel 88 paragraaf 3 luidt : 'De commissie wordt van elk voornemen tot invoering van steunmaatregelen tijdig op de hoogte gebracht om haar opmerkingen te kunnen maken. Indien zij meent dat zulk een voornemen volgens artikel 87 onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, vangt zij onverwijld de in het vorige lid bedoelde procedure aan. De betrokken lidstaat kan de voorgenomen maatregelen niet tot uitvoering brengen voordat die procedure tot een eindbeslissing heeft geleid.' Dat is bijzonder belangrijk voor dit dossier.

Van Mechelen

Het laatste contact met de commissie dateert van 21 februari, onder meer met de directeur-generaal van de administratie Media en de vertegenwoordigers van DG4. De commissie deelde mee, na onderzoek en het stellen van bijkomende vragen, dat ze het dossier op dit ogenblik niet kan goedkeuren, en dat ze op de hoogte wil worden gehouden van alle verdere steunmaatregelen of concrete steundossiers.

Uit aanmeldingen van Nederland, Frankrijk, Duitsland en recent ook Zweden is gebleken dat de Commissie bij de beoordeling van de steunmaatregelen voor de culturele film stringentere criteria hanteert dan vroeger. Ik geef twee voorbeelden. De gecumuleerde overheidssteun mag niet meer dan 50 percent bedragen van het productiebudget. Dat is voor de Vlaamse film een catastrofe. Daarnaast moet maximaal 20 percent van het budget vrij kunnen worden besteed in andere lidstaten.

Omdat deze nieuwe steunmaatregelen maar kunnen worden doorgevoerd na het akkoord van de Europese Commissie, hebben mijn kabinet en de administratie rechtstreeks contact met DG4, het directoraat-generaal Concurrentie, om in het oog te houden welke richting het uitgaat. Uit de gesprekken bleek dat het directoraat-generaal Concurrentie niet wil afwijken van de regel dat slechts 50 percent van de productie mag worden gefinancierd met overheidsmiddelen. Uit het jaarverslag van het Fonds Film in Vlaanderen van 1999 blijkt dat slechts twee speelfilms onder die norm bleven. Dit zou dus voor de Vlaamse audiovisuele producten enorme problemen geven.

Daarom hebben we met andere lidstaten en met het directoraat-generaal Audiovisuele Zaken van de Europese Commissie overleg gepleegd. Dit directoraat-generaal heeft begin maart aan alle lidstaten een vragenlijst gestuurd, waarin werd gevraagd naar de doelstellingen van hun wijze van subsidiëring van audiovisuele producties. We zoeken met andere woorden bondgenoten om een repliek op te bouwen, vanuit het directoraat-generaal Audiovisuele Zaken, aan het directoraat-generaal Concurrentie.

De vragenlijst werd rondgestuurd ter voorbereiding van een mogelijke algemene Europese benadering van de problematiek. Nu hebben de directoren-generaal, respectievelijk bevoegd voor concurrentiebeleid en audiovisuele zaken, immers verschillende visies. De meeste lidstaten hopen om op deze wijze een mindere strakke houding van de

Europese Commissie te kunnen bekomen. Het is echter nog steeds koffiedik kijken. De Europese Commissie aanvaardt in afwachting dat de Vlaamse Gemeenschap haar huidig beleid, gebaseerd op het decreet van 1993, voortzet. Dat geeft ons de mogelijkheid om meer te doen dan waarin initieel werd voorzien.

Er is in Vlaanderen een fundamenteel tekort aan extra externe privé-financiering. Dat is onder andere het gevolg van de te kleine markt en de beperkte aantrekkingskracht van onze film op de Vlamingen. Uit het meest recente jaarverslag van het Fonds Film in Vlaanderen blijkt dat we met problemen worden geconfronteerd. Slechts twee films waren echt succesvol, De Kabouterschat, met 240.000 toeschouwers, en Blinker, met 122.000. Een aantal andere films haalden minder, zoals Rosie, met 40.000, De Bal, met 7.300, en Shades, met 14.000 toeschouwers, ondanks een investering van 26 miljoen frank. Het floppen van een paar grote producties uit het verleden heeft ongetwijfeld een negatieve invloed op de aanzuiging van privé-middelen.

Om de sector meer zuurstof te geven, en om de continuïteit van de productiebedrijven te verhogen, is het nodig dat we op korte termijn het probleem van de distributie aanpakken. Het beperkt aantal filmbezoekers heeft daarmee te maken. Het ligt voor de hand dat het beste distributiemiddel de televisie is. Vandaar dat we, zoals in de beleidsnota aangekondigd, een pakket van 100 miljoen frank willen vrijmaken voor de aanmaak van kwaliteitsvolle televisieproducties, op voorwaarde dat dit gebeurt op basis van het 50 percent-principe, zodat de omroepen eveneens 100 miljoen frank inbrengen.

Voor de toekenning van deze middelen heb ik volgende voorwaarden gesteld. Ten eerste werden enkele mogelijke varianten aan de omroepen voorgesteld. Een eerste mogelijkheid is de productie van kwaliteitsvolle televisiefilms. Ik denk bijvoorbeeld aan de kortfilm van het genre Lola Moviola, zoals die op dit ogenblik in Nederland wordt geproduceerd. Een tweede variant is de aanmaak van kwaliteitsvol televisiedrama bestaande uit reeksen van acht tot twaalf afleveringen. Daarvoor zou een project mogen worden ingediend bij het Fonds Film in Vlaanderen.

Een andere voorwaarde is dat de regie moet worden toevertrouwd aan een of meerdere jonge Vlaamse regisseurs. Daarnaast moet de inbreng gebeuren volgens het principe een frank van het Fonds Film in Vlaanderen voor een frank van de openbare omroep. Het dossier wordt onderworpen

Van Mechelen

aan het advies van de Vlaamse Audiovisuele Selectiecommissie.

Op die manier kunnen we blijven werken met de oude regeling, en ontsnappen aan mogelijke kritieken van de Europese Commissie. De VRT heeft een voorstel uitgewerkt waarover ik nog een standpunt moet innemen. In de loop van de volgende weken kan dit hopelijk evolueren naar concrete dossiers.

Dit zijn allemaal maar voorlopige middelen die moeten leiden naar een definitieve oplossing voor de filmsector, zoals het filmdecreet van april 1999 heeft bepaald. In het beleid nemen we voorlopig een afwachtende houding aan. We zullen nagaan in hoeverre de Europese houding ten aanzien van het filmgebeuren zal worden doorgezet. Er kunnen twee dingen gebeuren. Ofwel is het directoraat-generaal Concurrentie bereid om zijn huidig standpunt af te zwakken, en meer speelruimte te geven; ofwel kunnen we een garantie krijgen voor een verhoging van de privé-investeringen. Dat lijkt me echter eerder een droomscenario.

De cruciale vraag is nu wat we doen met de filmmanager en de VZW. Het heeft weinig zin om een VZW op te richten en een filmmanager aan te duiden, als we niet weten welke betoelaging door Europa zal worden toegestaan. Als we een manager aanstellen voor een budget van 300 miljoen frank, en we worden gedwongen in een subsidiesysteem op basis van een 50/50-verhouding, dan zal hij intensief moeten zoeken naar privé-middelen, en weinig kans maken om er te vinden.

We geven er op dit moment de voorkeur aan om het initiatief van het directoraat-generaal Audiovisuele Media af te wachten, en te kijken of er voldoende druk komt van de diverse Europese lidstaten om de financieringstechniek te herzien en het licht op groen te zetten voor een nieuwe aanpak van het filmbeleid in Vlaanderen. Ondertussen proberen we met concrete projecten, zoals het stimuleren van de aanmaak van Vlaams drama, toch voldoende dynamiek in de sector te houden, en het tewerkstellingsluik daarin op peil te houden.

We zullen ook nieuwe initiatieven nemen ten aanzien van minister Reynders om te proberen fiscale maatregelen in de wacht te slepen voor de Vlaamse film. Als we dat kunnen verwezenlijken, heeft de aanstelling van een Vlaamse filmmanager op termijn wel degelijk zin. Hij heeft dan immers instrumenten om potentiële investeerders aan te trek-

ken. Vandaag heeft hij die absoluut niet. Dat maakt een nieuw beleid onmogelijk.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. U spreekt over een korte termijn. Is die termijn vastgesteld ?

Minister Dirk Van Mechelen : Het is wachten op Europa. De vragenlijsten zijn binnen en werden verzonden in de loop van de maand maart. Dat zal enkele weken in beslag nemen. Daarna zullen we onze conclusies moeten trekken. We zijn echter niet alleen. Alle kleine landen zitten in dezelfde moeilijke situatie. Als DG4 op zijn strakke standpunt blijft staan, dan hebben we er voorlopig alle belang bij om de oude regeling aan te houden.

Ik verheer niet dat een en ander het gevolg is van klachten, ingediend op 6 oktober 1999 en 19 januari 2000 bij de Europese Commissie, ook tegen België. Die klachten betroffen voornamelijk de Franse Gemeenschap. Daarmee is echter het debat geopend, ook over de ondersteuning van het filmbeleid in Vlaanderen. We kunnen ons niet permitteren om in de fout te gaan, en latere terugvoeringen te riskeren. Dit wordt vervolgd.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer André Denys tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media over de uitzending van organisaties met internationale uitstraling door de VRT

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Denys tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Economie, Ruimtelijke Ordening en Media over de uitzending van organisaties met internationale uitstraling door de VRT.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, mijn vraag gaat over een grijze zone : wat verwacht de overheid van sportverslaggeving op de VRT ? In de opdracht van de VRT staat dat de overheid waarborgt dat de VRT het publiek kan informeren over elk relevant maatschappelijk vraagstuk. De sport-

Denys

verslaggeving hoort daarbij. In het verleden heeft dit nogal eens aanleiding gegeven tot discussies in dit parlement. Hoe moet daaraan vorm worden gegeven? Vroeger heeft mevrouw Tyberghien-Vandenbussche al een interpellatie gehouden over de vrouwencompetitiesporten en andere minder populaire sporten die op het scherm te weinig aan de orde komen. De heer Doomst heeft het gehad over de Olympische Spelen.

Mijn vraag gaat over een specifieke sportmanifestatie: de Europese zwembkampioenschappen die in december 2002 in Vlaanderen worden georganiseerd. De organisatoren van deze manifestatie hebben tijdig contact opgenomen met de VRT opdat deze kampioenschappen met internationale uitstraling op het scherm zouden komen. Tot hun verrassing meldde de VRT dat de zender daartoe bereid was, op voorwaarde dat de organisatoren zelf de factuur van de opnames zouden betalen. De raming van de kosten bedraagt ongeveer 2,5 miljoen frank. Voor een kleine bond zoals de zwembond is dat een dure zaak. Ik wil hier geen discussie over de kostprijs voeren. Wat hier belangrijk is, is het principe. Enerzijds betaalt de VRT rechten om bepaalde sportmanifestaties uit te zenden. Op zichzelf vormt dat geen discussiepunt. Anderzijds eist men een vergoeding voor het uitzenden van sportmanifestaties die niet zo populair zijn, maar toch een internationale uitstraling hebben. Tussen beide benaderingen ligt een wereld van verschil.

Ik zou daarom van de minister willen weten of en hoe de opdracht die de VRT heeft gekregen met betrekking tot sportverslaggeving wordt waargemaakt. Ik begrijp dat de VRT niet alle sportmanifestaties kan uitzenden. Maar het lijkt me niet abnormaal dat de openbare zender Europese of wereldkampioenschappen die in Vlaanderen worden georganiseerd gratis zou uitzenden. Daarvoor moeten betalen, zou abnormaal zijn. Hoewel mijn vraag is ingegeven door dit concrete probleem, wil ik hier dus de algemene aanpak ter discussie stellen. Ik pleit ervoor om de VRT alle sportmanifestaties met internationale uitstraling systematisch te laten uitzenden.

De voorzitter : De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, deze discussie is niet nieuw. In het licht van het decreet over de vrije nieuwsgaring hopen we dat de openzetters zo veel als mogelijk dat soort van grote manifestaties uitzenden. Persoonlijk ben ik wel van

mening dat het niet kan dat de ene sportfederatie geld zou ontvangen van de openbare zender om bepaalde manifestaties te laten uitzenden, terwijl de andere daarvoor zou moeten betalen. Over de geest van de beheersovereenkomst heerste een zeer grote unanimiteit in het parlement. Daarin staat dat het uitzenden van dit soort van manifestaties voor de openbare omroep een absolute prioriteit moet zijn. Maar de VRT beschikt over een zekere autonomie die moet worden gerespecteerd. Er zijn alternatieve formules zoals vormen van gemengde financiering mogelijk. Voor dat soort van manifestaties moet men erg specifieke sponsors kunnen aantrekken, zodat de openbare omroep deze manifestaties kan uitzenden zonder in budgettaire problemen te komen. De minister zou in die zin een signaal moeten geven. De beheersovereenkomst zelf is duidelijk. Op het ogenblik van de evaluatie moeten we nagaan of we die beheersovereenkomst niet moeten verfijnen.

De voorzitter : De heer Van Wallendael heeft het woord.

De heer Tuur Van Wallendael : Dit probleem is erg fundamenteel, want het gaat over de taak die de overheid aan de openbare omroep oplegt. Een element is door de vorige sprekers niet vermeld: zelfs een openbare omroep kan maar programma's uitzenden als er kijkers voor die programma's zijn. Het aantal kijkers bepaalt of een omroep gemotiveerd is om voor een programma te betalen en het uit te zenden. Dat is een vervelend gegeven, waar ik ook vanuit ideologische overwegingen moeite mee heb, maar het is een realiteit: men stelt een kosten-batenanalyse op. In de huidige context kan dat bijna niet anders.

Het in beeld brengen van zwembwedstrijden is een dure aangelegenheid. Men wil dan ook een zeker rendement, en in dit geval ben ik er niet zeker van dat dit rendement er ook komt. Op het ogenblik dat we over de nieuwe beheersovereenkomst zullen spreken, kunnen we dat eventueel beter definiëren en er eventueel een financiële tegemoetkoming voor vastleggen. Maar kunnen we dat aan de openbare omroep opleggen? Ik geef een voorbeeld. Ik herinner me het gevecht om de wereldtitel boksen bij de zwaargewichten, tussen de Amerikaan Muhammad Ali en de West-Vlaming Jean-Pierre Coopman. Dat gevecht ging door in Puerto Rico. Die wedstrijd had een enorme internationale uitstraling, maar toen is afgesproken met de manager van de vermoedelijke winnaar van dat gevecht om pas na een aantal minuten de West-Vlaming uit de wedstrijd te slaan. Tijdens de wedstrijd werden er immers reclameboodschappen uitgezonden.

Van Wallendael

den. De commercie krijgt dus greep op sportieve manifestaties. Heeft dit nog met sport te maken? Men maakt gewoon een kosten-batenanalyse.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, vooraleer op de vraag zelf te antwoorden, wil ik nog even op een rijtje zetten welke opdrachten de openbare omroep heeft. Vooreerst wil ik verwijzen naar artikel 8, waarover we in deze commissie erg lang hebben gedebatteerd. In paragraaf 2 van dat artikel staat er : 'de VRT verzorgt een kwalitatief hoogstaand aanbod in de sectoren informatie, cultuur, educatie en ontspanning. Prioritair moet de VRT op de kijker en luisteraar gerichte informatie- en cultuurprogramma's brengen. Daarnaast moeten ook programma's over sport, eigentijdse educatie, eigen drama en ontspanning worden verzorgd.' Sport is natuurlijk een onderdeel van informatie.

Hoe verhoudt deze doelstelling van de decreetgever zich tot de eerste beheersovereenkomst van 3 juni 1997? Inzake het programma-aanbod, de financiering en de timing van de televisie-uitzendingen zou de komende jaren het aanbod ingrijpend worden herschikt. Er worden een aantal erg concrete doelstellingen vastgelegd : twee dramaproducties per jaar, twee Vlaamse komedieproducties per jaar, een dagelijks middagjournaal, een vast jeugdblok met op weekdagen een informatieprogramma voor jongeren, en een verhoging van de algemene amusementswaarde van TV1 en het uitzenden van specifieke ontspanningsprogramma's op TV2.

De performantiemaatstaven zijn de enige maatstaven die de commissie voor Media kan toetsen tijdens de jaarlijkse evaluatie van de beheersovereenkomst. Tot mijn spijt beschikken we over geen enkele performantiemaatstaf voor het aanbod van sportprogramma's. Men kan dat als een lacune beschouwen, maar dat is een feit. Zo staat er in de tekst : 'Televisie streeft ernaar om met zijn ontspannings- en fictieprogramma's een gemiddelde waardering van 75 percent te halen.' Ook andere voorwaarden inzake inspanningen en performantie zijn in de tekst opgenomen. Voor de sportprogramma's daarentegen zijn er geen voorwaarden in de beheersovereenkomst opgenomen.

In de jaarlijkse rapportering over de beheersovereenkomst komen de volgende cijfers voor. In 1997

heeft de VRT 416 uren sport uitgezonden, in 1998 558 uren. In 1998 werd de wereldbeker voetbal in Frankrijk uitgezonden. Het aandeel van de sport in het totale aantal uitgezonden uren – in 1998 6.685 uren – is dus iets minder dan 10 percent. Ik zou nu mijn antwoord kunnen beëindigen met een verwijzing naar artikel 7 van het decreet : 'De VRT stelt autonoom zijn programma-aanbod en uitzendschema vast.' De minister en het parlement komen daar niet meer in tussen. De openbare omroep geniet in dat verband volledige autonomie en vrijheid – natuurlijk met de verplichting om de beheersovereenkomst te respecteren en daarover jaarlijks te rapporteren.

Ik heb de VRT gevraagd me een antwoord op deze vraag te bezorgen. Ik deel u dat antwoord mee. De VRT brengt in het raam van zijn informatieopdracht verslag uit over sportevenementen met een internationale uitstraling. Dat betekent evenwel niet dat de VRT de volledige productie van een dergelijke competitie op zich moet nemen. Wel is de VRT gedwongen het verslag te beperken tot een paar seconden in zijn nieuwsuitzendingen als het gaat om de nationale en sommige internationale voetbalcompetities. In het geval van Europese zwembekampioenschappen die in een vakantieperiode plaatsvinden, zijn noch de mensen, noch de nodige apparatuur, noch de specifieke apparatuur – onderwatercamera's – beschikbaar.

De beslissing om een evenement al dan niet rechtstreeks uit te zenden, hangt af van diverse factoren : 'Zo moet er rekening mee worden gehouden dat de captatie van meerdaagse grootschalige evenementen, zoals Europese zwembekampioenschappen, zware productiekosten meebrengt. Daar bovenop komen nog kosten voor het leveren van toegevoegde diensten aan buitenlandse omroepen.' Daartegenover staat dat de publieke belangstelling voor zwembekampioenschappen altijd gering is : bij het EK van 1997, het WK van 1998 en het EK van 1999 bedroeg de gemiddelde kijkdichtheid 0,5 tot 0,6 percent, of 25.000 tot 35.000 kijkers. De VRT gaat ervan uit dat de kosten van dergelijke captatie niet recht evenredig zijn met de omvang van de doelgroep.

Voor de uitzending van internationale voetbalcompetities moeten rechten worden betaald. Dat is het gevolg van een evolutie waar de VRT geen vat op heeft. Hier geldt de wet van vraag en aanbod, waarvan we ondertussen goed weten dat hij in de mediasector prominent aanwezig is. De exponentiële stijging van de bedragen is trouwens van die aard dat de VRT vreest in de toekomst te moeten afhaken. Daarna volgt een ietwat cryptische beden-

Van Mechelen

king in het antwoord van de openbare omroep : 'Het is merkwaardig dat vragen tot covering van bijvoorbeeld zwemkampioenschappen altijd uitsluitend tot de VRT worden gericht. Kandidaat-organisatoren weten blijkbaar vooraf dat ze bij de commerciële omroepen kansloos zijn.'

De VRT is van oordeel 'dat de problematiek van de beperkte financiële armslag van bepaalde sportfederaties en de promotionele en communicatieve meerwaarde van de organisaties van prestigieuze sportevenementen voor Vlaanderen in de eerste plaats de zaak zijn van de organisatoren.' De VRT wordt al te gemakkelijk gezien als het middel om de commerciële waarde van het evenement, ten bate van de sponsors en de organisatoren, op te tillen. De VRT verdedigt zich met de stelling dat het sportaanbod voldoende gevarieerd is, ook voor minder populaire sporten. De omroep hanteert dit gegeven ook als verdediging tegen het eventuele verwijt dat hij niet zou voldoen aan de Vlaamse decreetgeving.

Hoe moeten we dit antwoord politiek beoordelen ? In de beheersovereenkomst is een keurslijf van afspraken waterdicht omschreven. Daarin zijn performantiemaatstaven opgenomen, maar ze zijn niet van toepassing op programma's over sportmanifestaties van minder belang. Het zou verstandig zijn om na te gaan of we, met het oog op een nieuwe beheersovereenkomst, een bijkomende taak aan de VRT willen opleggen, en binnen welke grenzen dat moet gebeuren. Ik geef een voorbeeld. Het EK Zwemmen is ongetwijfeld een evenement dat in Vlaanderen belangstelling wekt, want we beschikken over een aantal topzwemmers, maar het EK Tafeltennis zal wellicht populairder zijn in Wallonië dan in Vlaanderen.

Er moet dus rekening worden gehouden met de interesse die voor die sporttakken bij de Vlaamse bevolking leeft. Voetbal en wielrennen zijn bij ons toppers. Zolang we topzwemmers hebben, zal ook de belangstelling voor de zwemsport groot zijn. Dit weekend hebben velen met grote aandacht naar vrouwentenniswedstrijden gekeken. De situatie verschilt van sporttak tot sporttak, en is aan evolutie onderhevig. Het lijkt me moeilijk om dat allemaal in regeltjes te vertalen. Moet een parlement zich daarmee bezighouden ? Deze problematiek kan wel als een aandachtspunt in de beheersovereenkomst worden opgenomen.

Eventueel kunnen we een aantal performantiemaatstaven vastleggen. Ik herinner eraan dat we samen naar de heer De Graeve zijn gestapt om te praten over de verslaggeving bij de komende Olympische Spelen. Na dat gesprek heeft men met ons verzoek rekening gehouden, en is een gunstige financiële regeling bedongen. Er wordt gezegd dat men steevast bij de openbare omroep gaat aankloppen. Ik zou toch willen opmerken dat de publieke opdracht van een openbare omroep niet onmiddellijk kan worden vergeleken met de taken die commerciële omroepen hebben.

We kunnen dus alleen maar akte nemen van de bezorgdheid van de heer Denys. In 2002 zullen we nagaan wat er met deze manifestatie gebeurt, en moeten we beoordelen of we daarmee rekening zullen houden als we de nieuwe beheersovereenkomst uitwerken.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik ben blij dat de minister zich niet heeft beperkt tot het verwoorden van het standpunt van de VRT, en zijn eigen mening naar voren heeft gebracht. Ik deel in grote mate zijn mening. Het is niet de taak van de overheid om erg strikte regels op te leggen. Maar minder populaire sportmanifestaties met internationale uitstraling die in Vlaanderen worden georganiseerd, moeten in de beheersovereenkomsten aan de orde komen.

Het voorbeeld van de bokswedstrijd tussen Ali en Coopman is slecht gekozen. Die wedstrijd had meer met amusement dan met sport te maken. Ik herinner me nog zeer goed de sfeer rond die wedstrijd. Op een bepaald ogenblik heeft een waarzegster aan de heer Coopman zelfs voorspeld dat hij de wedstrijd zou winnen... In dat geval heeft men betaald om een wedstrijd te mogen uitzenden : hier is iets anders aan de orde. Het verwondert me overigens dat de heer Van Wallendael de grote verdediger van het belang van de kijkcijfers is geworden. Ook ik vind dat belangrijk, maar hij gaat nog een stapje verder. Het is duidelijk dat er grenzen zijn aan de waarde van die kijkcijfers, hoewel er natuurlijk altijd een minimum van interesse moet zijn. Het voorstel van de minister om hiermee bij het uitwerken van een nieuwe beheersovereenkomst rekening te houden, klinkt zeer goed.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 15.13 uur.*